

L'HORA NOVA

INGENUAMENT

El recobrament de Terol per la República, ultra el prestigi que ha donat a l'Exèrcit Popular per la seva brillant i heroica operació, farà conèixer a l'exterior la conducta humaníssima i els sentiments democràtics del nostre Govern que, sense separar-se de les lleis de la guerra, ha mantingut les més escrupoloses previsions per a salvaguardar les vides de la població civil assetjada i garantir l'ordre des del primer moment de l'ocupació de la ciutat aragonesa. Tant més acusada és encara la rectitud del nostre règim democràtic, per l'atenció immediata que han prestat els governants en què recobri la població conquistada la seva vida civil, regida precisament per funcionaris civils. Seran els corresponsals estrangers, que es troben ja de visita a Terol, expressament invitats pel Ministre de Defensa Nacional, els qui podran il·lustrar a l'opinió europea del comportament digníssim de la República espanyola. Es així com als ulls del món no hi hauran boirines que entorboleixin la visió de la realitat de les dues Espanyes: la republicana i la envaïda. Mentre en la zona rebel impera el més gran terror, en la lleial s'observen les més pures essències del règim que s'ha donat el poble. Inalterablement, els pobles que es vagin conquistant per la República sentiran l'alivi reconfortant de la llibertat que els és negada sota el jou dels militars traïdors i dels estrangers invasors. Només que amb aquestes armes ja s'hi obtindrà un gran debilitament en la resistència de l'adversari, perquè el tros d'Espanya que aquest subjuga espera ansiós l'hora del seu alliberament. I aquest arribarà, perquè l'ideal del poble és el que dona força i abnegació al nostre Exèrcit, als nostres combatents, als artesans de la futura victòria.

ALFIL

L'ESPANYA DEL SEGLE XX

Sota el domini de la plutocràcia i del militarisme

XXXIV

Tornarem a referir-nos a la situació general, fortament convulsionada pels efectes de la gran guerra, abans de prosseguir la narració del curs de la política espanyola que l'hem deixada en les acaballes de l'any 1917, amb iniciacions renovadores.

La guerra es va allargant. França que, com han fet altres bel·ligerants, ha passat per diversos reajustaments en la direcció política del país, ha confiat finalment el Govern a Clemenceau, la ploma del qual ha vingut fent una crítica implacable de tots els homes públics de la República. Per ell no hi ha hagut durant aquests anys de guerra un Ministeri viable que respongués a les necessitats de la nació. S'ha de dir que aquest canvi és rebut amb gran optimisme per la premsa francesa, que reconeix condicions excepcionals al «Tigre».

Els moments són difícils per als aliats, ja que malgrat l'entrada en la *Entente* dels EE. UU., de sobte les forces dels imperis centrals han envaït d'una manera fulminant les terres italianes, alhora que la Rússia es lliura de ple a la seva Revolució, sota el cabdillatge de Lenine. No cal dir que amb aquestes incidències la guerra no pren l'accelerament que hom hi preveia. A cada moment es presenten complicacions i la tragèdia es perllonga en aquest immens camp de batalla en què s'ha convertit Europa.

Arreu pren el malestar. On no sofreixen el terror de la guerra, senten els efectes del bloqueig. Així en la Confederació helvètica, a Zuric, la manca d'importació de la major part de subsistències alimentàries ha propiciat un moviment de revolta popular, en provocar el qual, però, no hi serien aliats els germànics. Es comprensible; la boca no s'admet de raons —diu l'adagi—, i amb aquest descontentament hi hauran jugat però certs maneigs estrangers.

Portugal, que disfruta gairebé d'una revolució per trimestre, ha passat també per un moviment que ha ensagnantat els carrers de Lisboa. Un cop d'Estat militar ha destituït el president de la República, Machado, i ha entronitzat un Govern provisional sota la direcció del cabdill de la rebel·lió, Sidoni Paes.

Guerra, mort i desolació. Tot el món viu trasbalsat i cada dia els comunicats oficials consignen esteses de cadàvers en els diversos fronts de batalla, combats acarissats per a conquistar o simplement defensar uns quants metres de terra. La guerra submarina causa horrors de pèrdues d'homes i de tota mena de valors. I que no direm de la conquesta de l'aire que assenyala un prodigi del progrés humà, que havia de servir per estrènyer les relacions entre els pobles, i que s'ha convertit en un instrument per a llençar tones d'explosius sobre ciutats i pobles per a destruir les cases i matar gent indefensa! Aquest és el balanç que es desprèn de la gran guerra.

En entrar a l'any 1918 els desigs de pau es deixen traslluir de les declaracions que fan tots els bel·ligerants. Ja no es parla d'anihilar ni de desmembrar cap potència. Però la guerra no troba encara el seu acabament, i es celebra a Versalles la conferència interaliada, amb representants civils i militars de totes les nacions de la *Entente*, per establir la unitat de comandament i constituir un sol front de guerra que va des del mar del Nord fins a l'Adriàtic. La resolució de la conferència és de continuar la guerra per temps indefinit. — DEMO